

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen

Statsforvaltningen Hovedstaden
Borups Alle 177, blok D-E
2400 København NV

INDGÅET
29 SEP. 2008
Statsforvaltningen
Hovedstaden

Dato: 25. september
2008

Sagsnr.: 2008-113708
Dok.nr.: 2008-516241

Københavns Kommunes Socialforvaltnings udtalelse over klage fra Kalle Birck-Madsen vedr. Københavns Kommunes faglige tilsyn med Gaderummet

Statsforvaltningen har med brev af 19. august 2008 anmodet om en udtalelse fra Københavns Kommunes Socialforvaltning over en henvendelse, som Statsforvaltningen har modtaget fra Kalle Birck-Madsen vedr. Københavns Kommunes socialfaglige tilsyn med Gaderummet.

Socialforvaltningen har følgende kommentarer til Kalle Birck-Madsens henvendelse:

1. Forhistorie.

Til Statsforvaltningens forståelse for baggrunden for Kalle Birck-Madsens henvendelse følger hermed en redegørelse for Københavns Kommunes hidtidige samarbejde med Gaderummet, herunder om baggrunden for Socialudvalgets beslutning om at tilbagekalde Københavns Kommunes godkendelse af Gaderummet og at stoppe for tilskuddet.

Gaderummet blev startet i 1996 som et privat organiseret "socialpsykologisk fristed for unge hjemløse" med psykolog Kalle Birck-Madsen som initiativtager. Gaderummet omfattede et værested samt en psykologisk rådgivningsfunktion. Fra sin start og frem til 2005 havde Gaderummet til huse i lokaler i baghuset til Nørrebrogade 56.

Frem til udgangen af 2001 ydede Socialministeriet økonomisk støtte til Gaderummet med ca. 1,5 mill. kr. årligt.

Ved udgangen af 2001 stoppede Socialministeriet denne støtte grundet de unges overnatning i Gaderummet på trods af brandmyndighedernes manglende godkendelse.

Københavns Kommune trådte herefter fra 1. maj 2002 til med et kommunalt tilskud i form af et nødbudget på 100.000 kr. pr. måned. Dette beløb blev pr. 1. januar 2004 forhøjet til 145.000 kr. pr. måned.

Direktionen

Bernstorffsgade 17, 3.
1592 København V.

Telefon
33 17 33 17

Direkte telefon
33 17 32 01

Telefax
33 17 32 04

E-mail
Sven.Bjerre@sof.kk.dk

www.kk.dk

Gaderummet var gennem hele perioden genstand for megen debat og kritik i både pressen og i Københavns Kommunes Familie- og Arbejdsmarkedsudvalg (før 1. januar 2006 navnet på det politiske udvalg, der varetog de sociale anliggender i Københavns Kommune). I dag varetager Socialudvalget denne funktion i Københavns Kommune).

Gaderummet rettede sig i nogen grad efter Københavns Kommunes forskellige påbud, forbud og henstillinger.

Gaderummet som projekt med tilskud fra Socialministeriet

Samtidig med at Københavns Kommune i 2002 traf beslutning om gå ind i en medfinansiering af Gaderummet godkendte Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, at Gaderummet kunne ansøge om støtte fra Socialministeriets pulje til styrkelse af indsatsen over for socialt udsatte gruppe (satspuljen).

Gaderummet indgav derfor i december 2002 en ansøgning til Socialministeriet med et tilhørende projektforslag om tilskud fra Socialministeriets til videreførelse af Gaderummets aktiviteter.

Socialministeriet stillede sig positivt over for ansøgningen, og projektet indgik herefter blandt en række andre private og kommunale projekter i den aftale, som i 2003 blev indgået mellem Socialministeriet og Københavns Kommune om økonomisk støtte til indsats over for socialt udsatte grupper.

Gaderummet omhandles i aftalens pkt. 16. som et privat projektforslag, som indregnes i det samlede tilskud til Københavns Kommune. Det årlige tilskudsbeløb fra Socialministeriet var i aftalen fastsat til 3,875 mill. kr.

Gaderummet fandt i 2004 lokalerne i Rådmandsgade 60. Der blev herefter med forhandlingsmæssig og juridisk bistand fra Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens byggekantor forhandlet en lejekontrakt på plads med udlejereren af ejendommen, Hetian Holding Aps..

Efter at Gaderummet havde tiltrådt lejemålet pr. 1. oktober 2004 blev der i et samarbejde mellem Københavns Kommune og Gaderummet gennemført en gennemgribende ombygning af lokalerne i Rådmandsgade 60. Udgiften hertil på i alt 4,0 mill. kr. blev dels finansieret ved at Socialministeriets driftstilskud for 2004 blev konverteret til et anlægstilskud på 3,16 mill. kr., dels ved et direkte tilskud fra Københavns Kommune på 0,84 mill. kr.

Gaderummet flyttede ind i de nyrenoverede lokaler i Rådmandsgade 60 d. 1. maj 2005, og dette er samtidig starttidspunktet for Gaderummet som projekt med støtte fra Socialministeriet.

I et brev af 23. december 2005, tilstilet Gaderummet/v. Formanden for bestyrelsen Ole Henriksen godkendte Københavns Kommune Gaderummet som et socialpsykologisk tilbud til unge, herunder som et botilbud efter servicelovens § 91 (nu servicelovens § 107) på nærmere angivne vilkår.

Blandt de angivne vilkår var bl.a. at Gaderummet skulle være omfattet af en aftale med Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling om ydelse af psykiatrisk bistand til psykisk syge unge i Gaderummet, samt at Gaderummet skulle være undergivet forvaltningens generelle socialfaglige tilsyn samt et sundhedsfagligt tilsyn fra Embedslægeinstitutionen.

I sammenhæng med Gaderummets ansøgning om tilskud fra Socialministeriets satspulje stiftede de hidtidige foreninger bag det daværende Gaderummet-Regnbuen i maj 2003 den selvejende institution (fond) Gaderummet-Regnbuen.

Socialministeriets løbende tilskud til Gaderummet blev udbetalt til Københavns Kommune, der herefter har foretaget den videre udbetaling af tilskuddet til Gaderummet. Dog har Københavns Kommune varetaget den direkte betaling af huslejen for Rådmandsgade 60 til udlejer. Endvidere har Københavns Kommune haft det overordnede regnskabsmæssige ansvar for Gaderummet i forhold til Socialministeriet.

Konflikten mellem Gaderummet og Københavns Kommune

Socialforvaltningens tilsynskontor aflagde besøg i Gaderummet i juni og august 2006. Der var en række forhold, som tilsynet vurderede ikke var i orden. Tilsynet gav derfor Gaderummet påbud om, at disse forhold skulle rettes.

Tilsynet observerede, at der i Gaderummet opholdt sig psykisk syge unge med behov for behandling. Tilsynet oplevede imidlertid en meget skeptisk holdning til behandlingspsykiatrien hos Gaderummets daværende leder Kalle Birck-Madsen. Tilsynet havde også det indtryk, at Gaderummet i nogle tilfælde havde anbefalet unge med svære psykiske lidelser ikke at tage deres medicin.

Derfor gav tilsynet Gaderummet påbud om at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien.

Gaderummet havde indgået aftale med Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling om psykiatrisk rådgivning og behandling til de unge i Gaderummet. Efter længere tids dårligt samarbejde opsagde Hvidovre Hospital imidlertid denne aftale i marts måned 2007.

Udover dette påbud, oplevede tilsynet, at hashrygningen i Gaderummet havde taget overhånd. Tilsynet gav derfor påbud om, at

Gaderummets ansatte og beboerne i fællesskab fik reduceret misbruget.

Endelig hæftede tilsynet sig ved, at der manglede at blive ryddet ordentligt op i Gaderummet, bl.a. på gårdspladsen. Der herskede et kaos i flere af lokalerne og på gårdspladsen, som gav dårlige leveforhold for beboerne.

Efter et langt forløb i slutningen af 2006 og begyndelsen af 2007 måtte Socialforvaltningen imidlertid konstatere, at Gaderummets ledelse og medarbejdere ikke var indstillet på at efterleve de givne påbud.

Ved årsskiftet 2006/2007 opstod der herudover en konflikt internt i Gaderummet. primært mellem bestyrelsesformanden Ole Henriksen og Kalle Birck-Madsen.

I slutningen af april 2007 vurderede Socialforvaltningen, at konflikten mellem dele af bestyrelsen og Gaderummets leder og medarbejdere havde fået en sådan karakter, at den ikke kunne løses i mindelighed.

Det var desuden Socialudvalgets samlede vurdering, at Gaderummets bestyrelse og daglige leder ikke havde sikret, at Gaderummets drift var i overensstemmelse med kommunens godkendelse af stedet. Det vedrørte bl.a. den manglende efterlevelse af påbudene i Socialforvaltningens tilsynsrapport og det forhold, at Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling pga. samarbejdsvanskeligheder havde opsagt samarbejdsaftalen med Gaderummet.

På baggrund af de ovennævnte forhold besluttede Socialudvalget d. 2. maj 2007 at tilbagekalde sin godkendelse af Gaderummet. Konsekvensen af beslutningen var, at Gaderummet skulle afvikles i sin daværende form, men at der skulle videreføres et nyt tilbud for unge i den målgruppe, som Gaderummet havde henvendt sig til, og finansieret af det tilskudsbeløb, som Gaderummet hidtil havde modtaget.

Det indgik i beslutningen, at det nye tilbud skulle videreføres i de samme lokaler. Efterfølgende er det aftalt, at et partnerskab bestående af de selvejende institutioner Askovgården og Missionen blandt Hjemløse skal stå for driften af det nye tilbud. Som følge af den stedfundne besættelse af lokalerne Rådmandsgade 60, jfr. nedenfor, har det imidlertid endnu ikke kunnet lade sig gøre for partnerskabet at komme i gang med det planlagte nye tilbud.

Lokalerne besættes

Gaderummets afskedigede ansatte og tidligere leder Kalle Birck-Madsen meldte straks efter beslutningen om at stoppe driftstilskuddet ud, at man havde besat lokalerne i Rådmandsgade 60. Denne besættelse, der også omfatter brugere, finder fortsat sted.

Københavns Kommune overtog 1. juni 2007, efter aftale med udlejer og den nu afdøde bestyrelsesformand for Gaderummet, lejemålet vedr. Rådmandsgade 60 fra Gaderummets bestyrelse. Overtagelsen skete i henhold til en bestemmelse i lejeaftalen om, at Københavns Kommune var forpligtet til at indtræde i lejeaftalen i det tilfælde, hvor Gaderummet ophørte.

Socialforvaltningen har gentagne gange gjort Kalle Birck-Madsen og Gaderummets tidligere medarbejdere og brugere opmærksom på, at besættelsen af lokalerne er uacceptabel. Det er sket både skriftligt og ved fremmøde i Rådmandsgade 60.

Trods disse tiltag fra Socialforvaltningens side er det ikke lykkedes at få Kalle Birck-Madsen og de øvrige unge, der opholder sig i Rådmandsgade 60 til at hæve besættelsen. Socialforvaltningen har derfor bedt fogedretten om hjælp til at blive indsat i lejemålet af lokalerne ved en umiddelbar fogedforretning. Landsretten har netop stadfæstet Byrettens kendelse om, at en sådan umiddelbar indsættelsesforretning kan gennemføres.

For at sikre de unge tag over hovedet på trods af forholdene i Rådmandsgade 60 oprettede Socialforvaltningen i slutningen af oktober 2007 et nødtilbud, også på Nørrebro. Dette nødtilbud er fortsat i drift.

2. Socialforvaltningens bemærkninger til Kalle Birck-Madsens klage over Københavns Kommunes socialfaglige tilsyn i Gaderummet d. 2. juni og 15. august 2006

Indledningsvis skal bemærkes, at Socialforvaltningen tidligere har brevvexlet med Kalle Birck Madsen vedr. de klagepunkter, som han fremfører over for Statsforvaltningen.

Direkte citeret fra Socialforvaltningens brev af 9. januar 2008 til Kalle Birck-Madsen:

”Som der også tidligere er gjort opmærksom på, opholdt de to tilsynsmedarbejdere sig mange timer i Gaderummet. De havde samtaler med mange af de tilstedeværende unge foruden med de fleste medarbejdere. Udover de umiddelbare samtaler med grupper af de unge havde medarbejderne særskilte samtaler med 2 af de unge uden tilstedeværelse af andre.

De vurderinger og konklusioner, som tilsynet er nået frem til i deres rapport, er baseret på tilsynets samtaler og observationer i Gaderummet. Det gælder også tilsynets vurdering af, at flere af de unge var psykisk syge. De to tilsynsmedarbejdere har mangeårig erfaring i kontakt med psykisk syge.

At de unge i tilsynsrapporten er anonymiseret, så de ikke er genkendelige, er i overensstemmelse med almindelig anstændig praksis. Af samme grund kan forvaltningen naturligvis heller ikke efterfølgende give oplysninger om de pågældendes identitet. I øvrigt spørger tilsynet aldrig efter navn ved samtale med brugere.

Tilsynets vurdering af, at flere af de unge i Gaderummet var psykisk syge, er en relevant oplysning i sammenhængen. Bl.a. fordi det indgik som et væsentligt vilkår for den politiske godkendelse af Gaderummet som projekt, at de psykisk syge unge i Gaderummet fik tilbud om psykiatrisk behandling.

Det skal understreges, at denne oplysning ikke i sig selv kan betragtes som en kritik af Gaderummet. Forvaltningen har hele tiden været klar over, og har også accepteret, at der opholdt sig psykisk syge unge i Gaderummet.

Tilsynets kritik rettede sig imod, at Gaderummet ikke i tilstrækkelig grad havde sikret sig, at de unge med psykisk sygdom kom i psykiatrisk behandling. Efter tilsynets vurdering var årsagen hertil, at der hos medarbejderne i Gaderummet var en anden opfattelse af medicinsk behandling end den, der gælder i behandlingspsykiatrien.

Det er på baggrund af denne vurdering, at tilsynet gav påbud om, at Gaderummet skulle tage initiativ til at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien.

Sammenfattende er der efter forvaltningens opfattelse en god overensstemmelse mellem de beskrevne samtaler og observationer og tilsynets konklusioner. Efter Socialforvaltningens opfattelse giver tilsynsrapporten således et troværdigt og relevant billede af forholdene i Gaderummet.

Endvidere er det forvaltningens opfattelse, at de påbud, som tilsynet har givet vedr. de psykisk syge, er rimelige. Med lidt god vilje fra Gaderummets side kunne påbuddene have været opfyldt – også uden at det havde betydet afgørende ændringer i grundlaget for Gaderummet.

På den baggrund mener forvaltningen ikke, at der er grundlag for den voldsomme kritik tilsynsrapporten.” (citater slut).

Kalle Birck-Madsens klage til Statsforvaltningen giver herudover anledning til følgende supplerende bemærkninger:

Med hensyn til den samtale med overlæge Henrik Rindom, som der henvises til i Kalle Birck-Madsens klage kan oplyses, at det drejer sig om en efterfølgende telefonsamtale, hvori tilsynet spurgte til hans erfaringer og vurdering af hans samarbejde med Gaderummet. Det er normalt at tilsynet efterfølgende telefonisk kontakter personer, som

har en tilknytning til det tilbud, der er gået tilsyn på, og som vurderes at kunne bidrage med relevante oplysninger og vurderinger om kvalitetsmæssige forhold på tilbuddet. Det kan fx være forældre til beboere eller som her en vigtig samarbejdspartner.

Til oplysningen om, at de to tilsynsmedarbejdere, da de forlod Gaderummet efter tilsynsbesøget skulle have sagt "Vi har ingen påbud til jer" skal bemærkes, at det mener de to medarbejdere ikke, at de har sagt. Tilsynsmedarbejderne erindrer, at Kalle-Birck Madsen på dette tidspunkt var optaget andetsteds i Gaderummet, og de opgav derfor den mundtlige tilbagemelding om deres indtryk af tilbuddet, som tilsynet normalt giver til lederen af tilbuddet ved afslutningen af et tilsynsbesøg.

Det er i øvrigt meget sjældent at tilsynets ved en sådan lejlighed fremkommer med endelige konklusioner. Den mundtlige tilbagemelding vil som oftest have et mere generelt præg i retning af, at tilsynet har bemærkninger til de og de forhold, uden angivelse af, hvilken endelig tilbagemelding tilsynsbesøget vil resultere i. Denne vil først fremgå af den efterfølgende skriftlige tilsynsrapport.

Konkluderende kan det anføres, at der i den foreliggende tilsynsrapport vedr. Gaderummet er gjort grundigt rede for tilsynets observationer, og resultatet af deres samtaler ned personale og brugere.

Der er en logisk sammenhæng mellem den i tilsynsrapporten indeholdte dokumentation og rapportens konklusioner i form af de 6 påbud, som tilsynsrapporten munder ud i.

De 6 påbud er givet på områder, der var af væsentlig betydning for kvaliteten af den støtte, som Gaderummet kunne give sine brugere.

De kvalitetsproblemer, som tilsynet konstaterede på disse områder og som er dokumenteret i tilsynsrapporten måtte anses for så alvorlige, at der var grundlag for at meddele påbud.

De to tilsynsbesøg i Gaderummet blev gennemført og den efterfølgende rapport blev udarbejdet i overensstemmelse med tilsynets sædvanlige procedure og praksis.

Socialforvaltningen må derfor afvise, at der i tilsynsrapporten er viderebragt urigtige oplysninger om faktiske forhold, og at der er manipuleret med tilsynsrapporten, herunder at der ved udarbejdelsen af rapporten er taget usaglige hensyn.

Der skal i øvrigt peges på, at der i tilsynsrapporten er en lang række positive udsagn om Gaderummets virksomhed. Formålet med de 6 påbud var således ikke at dømme Gaderummet ude, men at påvirke

Gaderummet til at ændre sin uhensigtsmæssige adfærd og praksis på de pågældende områder.

Det havde forvaltningen en klar forventning om, at Gaderummet ville gøre, men på baggrund af den efterfølgende dialog mellem forvaltningen og Gaderummet - der strakte sig over flere måneder - måtte Socialforvaltningen konstatere, at Gaderummet ikke var indstillet på at efterleve påbuddene.

Det var på baggrund heraf, samt på baggrund af den kaotiske ledelsesmæssige situation, som havde udviklet sig i Gaderummet, og ud fra en samlet vurdering af forholdene i Gaderummet, at et enigt Socialudvalg på sit møde d. 2. maj 2007 besluttede at tilbagekalde godkendelsen af Gaderummet og at stoppe for udbetalingen af tilskud til tilbuddet.

Venlig hilsen

Sven Bjerre
Direktør